

Päämäärä ja motivaatio vievät naiset menestykseen

Lenita Airisto

”Asteikolla 1-100 minun päämääräni on aina 100. Jollain toisella se saattaa olla 30. Jos en saavuta 100:aa, niin saavutan ehkä siitä puolet, ja se on jo enemmän kuin 30.” Näin vastasi minulle nuori nainen 1990-luvun puolivälissä TCS Tata Consultancy Services -yrityksessä Intiassa. Hänen motivaationaan oli tietysti saavuttaa taloudellinen itsenäisyys ja sen myötä moderni elämä. Radikaali muutos!

Talouden megatrendit lupaavat nyt naisille hyvää, sillä joustavuus, monien tehtävien hallinta, moniosaaminen ja korkea koulutus ovat kysytyjä palvelutaloudessa ja innovaatio- ja tietoyhteiskunnassa. Palvelualoilla koulutustaso on korkeampi kuin teollisuudessa.

Suomalaiset naiset ovat tässä Euroopan kärjessä. Euroopan Komission raportin mukaan Suomessa 32.7 % nais-työvoimasta edustaa arvioasteikon mukaan korkeampaa ammattitaitoa ja moniosaamista, kun taas miesten osuus on 24.3 %.

Uudet haasteet ovat tulossa kehittyvistä maista. Maailmanpankin raportin mukaan kehittyvissä maissa on tällä hetkellä 1,3 miljardia nuorta ihmistä. Tämä on suurin nuorisoryhmä maailman historiassa, ja nämä nuoret naiset ja miehet ovat kehittyvien maiden merkittävin pääoma. Näiden nuorten motivaatio ja päämäärät muuttavat heidän maidensa elintasoa, ja tämän vaikutus tulee olemaan maailmanlaajuinen.

Palautan mieleeni nuoren motivoituneen intialaisen it-työntekijän TCS-yrityksessä. Nainen totesi: ”Intiassa ei ollut aikoinaan varaa ostaa kalliita tietokoneita. Tietokoneohjelmia ei kuitenkaan tehdä kalliilla roboteilla, vaan Intian korkeasti koulutetulla ihmistyövoimalla.” Hän on ollut mukana tekemässä Intiassa 2000-luvun ohjelmistotuotannon suurvaltaa.

Kovan luokan it-osaajia, naisia, olen tavannut myös itäisessä naapurimaassamme. Ohjelmistoja tehtiin jo avaruus-

tutkimusprojekteja varten, mutta Neuvostoliiton aikana ne pysyivät sotasalaisuuksina.

”Naisilla on nykyisin paljon paremmat mahdollisuudet työelämässä kuin Neuvostoliiton aikana”, kertoi matemaatikko, tekniikan tohtori **Olga Uskova**. ”Vaikka järjestelmä kannusti naisia opiskelemaan, niin nainen oli liike-elämässä suuri harvinaisuus. Naisen paikka oli keittiössä ja makuuhuoneessa, ja tämä vaikutti miesten asenteisiin myös työelämässä.”

Uskova työskenteli Neuvostoliiton aikana Venäjän Tiedeakatemian systemianalyysi-instituutin AL laboratoriossa tutkimusryhmän ainoana naisena. Perestroikan myllerryksissä rakenteet murtuivat, ja 13 hengen tutkimusryhmän oli yhtäkkiä rahoitettava tutkimustyönsä itse. Näin syntyi vuonna 1993 kaupallinen yritys Cognitive Technologies, keinoälyn laboratorio, joka keskittyi tekstin ja äänen tunnistukseen. Olga Uskovasta tuli yrityksen toimitusjohtaja tehtävään pitää yritys hengissä venäläisen talouden turbulensseissa.

Informaatioteknologia on eri puolilla maailmaa haastanut ja auttanut naisia parempaan elämään. Ugandan rutiköyhällä maaseudulla **Teo Buvumbo** ryhtyi mikrolainan avulla VillagePhone-rittäjäksi. Hän nosti koko seitsenhenkisen perheensä köyhyysrajan yläpuolelle ihmisarvoiseen elämään.

Yhdistyneissä Arabiemiraateissa nuoren naisen päättäväisyys opiskella tietokoneinsinööriksi vei hänet ensin ainoana naisena ohjelmoijaksi intialaiseen softafirmaan ja sieltä Dubain satamahallinnon IT-johtajaksi. Tänäpä **Sheikha Lubna Al Quasimi** on Yhdistyneiden Arabiemiraattien talousministeri ja maansa nuorten naisten esikuva. *

Lenita Airisto on luennoitsija ja kirjailija, joka on käsitellyt laajasti naisten voimaantumista uudessa kirjassaan SAANKO LUVAN? EI KUN OMIN LUVIN!